

længere er Villie dertil, og naar der er Villie dertil, mangler Magten.

Vi maa snarest muligt komme til en virkelig Forfatningsreform, der indbefatter Spørgsmaalet om Kvinders Valgret og Valgbarhed, Tyendets Valgret og Valgrets-alderens Nedsættelse. Dette sidste Spørgsmaal er ogsaa sat paa Dagsordenen og maa løses. Vi kunne ikke i Længden vedblive at være det Land, hvor Valgretten indtræder allersenest, indtræder i en meningsløs høj Alder. I det konservative Tyskland indtræder den ved 25-Aars Alderen og i Frankrig ved 21-Aars Alderen. I Sverige er den hidtil indtraadt ved 21-Aars Alderen, men efter den nye Forfatningsreform har man ofret lidt paa dette Punkt for at faa andre Indrømmelser, men den indtræder dog stadig ved 23—24-Aars Alderen. Det kan, som sagt, ikke vedblive at gaa, at en stor Del af Ungdommen her i Landet er afskaaren fra politisk Indflydelse. Vor Politik trænger i høj Grad til Foryngelse. Dette Ting blev noget forynget ved det sidste Valg, hvad det i allerhøjeste Grad trængte til, men hele vort politiske offentlige Liv trænger til Foryngelse. Vi kunne ikke blive staaende, hvor vi staa, hele vort offentlige Liv kræver Ungdom, og denne faa vi med ved at nedsætte Valgrets-alderen.

Alt dette medfører, at vi før eller senere — helst saa hurtig som muligt, og inden vor nuværende Forfatning fejrer sit 50 Aars Jubilæum, sit triste 50 Aars Jubilæum — maa komme til en almindelig Forfatningsreform. Derfor have vi Socialdemokrater ogsaa tilladt os at stille Forslag om Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission. Dette Forslag, der forhaabentlig vil komme paa Dagsordenen i en nær Fremtid, gaar ud paa at samarbejde med de andre Partier om en Forfatningsreform, hvorefter den privilegerede Valgret afskaffes og den lige og almindelige Valgret gennemføres, hvorefter Valgrets-alderen nedsættes, og hvorefter politisk Valgret og Valgbarhed udvides til Kvinder og Tyende. Og netop fordi vi stille dette Krav, og netop fordi vi tro, det vil trænge sig stærkere og stærkere frem paa den politiske Dagsorden, og at det ved kommende Valg vil blive et brændende Spørgsmaal i dansk Politik — naturligvis ved Siden af Militærspørgsmaalet og de sociale Spørgsmaal —, altsaa netop fordi vi tro, at Tiden er kommen til alvorlig at rejse Kravet om at faa gjort et Arbejde for en Forfatningsreform paa et

nyt Grundlag, i 5te Juni-Grundlovens Aand, som det hed i Venstres gamle Program, men efter Nutidens Vilkaar, have vi fundet det forsvarligt at indbringe vort Forslag, der tilsigter at faa udarbejdet en ny midlertidig Ordning. Netop naar vi ere klare over, at denne nye Omlægning af Valgkredsene, uden at gaa til de 165, er midlertidig og skal være midlertidig og ikke en Ordning, der som den i 1894 skal vare 15 Aar eller mere, have vi anset det for forsvarligt og rigtigt at stille et saadant Forslag om en ny midlertidig Omlægning af Valgkredsene, der altsaa maa ses i Belysning af og med en Baggrund af en almindelig Forfatningsreform. Selvfølgelig vide vi, at vi i bedste Fald ikke faa den store Forfatningsreform gennemført saaledes, at den kommer til at virke paa de næste Valg, idet en Grundlovsændring for at blive gyldig kræver en Opløsning af hele Rigsdagen, men allerede af den Grund er det nødvendigt allerede nu at rejse Spørgsmaalet. Det vilde nemlig — det betænker jeg mig ikke paa at sige — være en Ulykke for vort parlamentariske Livs Udvikling og Sundhed, hvis vi endnu en Gang skulde gaa til Valg paa en Valgordning, der, saaledes som Tilfældet var ved sidste Valg, har skabt saa horrible Resultater.

Jeg tror, at dette Forslag om Nedsættelse af et Udvalg, hvor alle Partier kunne arbejde med paa en ny midlertidig Ordning, maa have gode Udsigter til at blive gennemført. Og jeg vil meget tilraade, at man benytter denne Sommersamling til at gøre et saadant Arbejde. Man kan ikke sige om denne Sag, som der blev sagt af Ministeren og Flertallets Ordfører om den foregaaende Sag paa Dagsordenen, at denne Sommersamling ikke paa nogen Maade er egnet til dette Arbejde — jeg mener, at den er det, men det er en Ting for sig —, og i alle Tilfælde maa dog den Betragtning kunne gøres gældende, at vi vide ikke, om vi ikke allerede til Efteraaret faa et nyt Valg. Det er en Mulighed, og der er maaske endog Sandsynlighed for det, men saa gælder det om saa hurtigt som muligt at faa Valggrundlaget i Orden. Jeg vilde endog anse det for overmaade heldigt, ja for absolut nødvendigt, at vi i denne Sommer beskæftige os med Spørgsmaalet, arbejde paa Sagen og se at faa en nogenlunde retfærdig Valglov. Jeg tror, at Sagen har Betingelser for at vinde Tilslutning fra de forskellige Sider.

I Fjor Efteraar afgav, som sagt, alle